

PODZEMNÁ VODA - DÔLEŽITÝ ZDROJ

(05.01.2015; Quark; č. 01, VEDA V CENTRE, s. 38; redakcia)

Pozývame vás do januárovej vedeckej kaviarne vo štvrtok 29. januára 2015. Vedec, geológ, odborník na hydrogeológiu prof. RNDr. Ing. Igor Mucha, DrSc., bude rozprávať o význame podzemnej vody ako súčasti hydrologického obehu vody v prírode.

Profesor Igor Mucha celý svoj profesijný život venoval výskumu podzemnej vody po všetkých stránkach, predovšetkým jej prúdeniu, ako aj jej kvalite a ochrane. V minulosti pôsobil ako profesor a vedúci Katedry podzemných vôd (hydrogeológie) na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Je uznávaným odborníkom na hydrogeológiu a vodohospodárske otázky. V súčasnosti pôsobí ako konzultant a poradca v oblasti hydrogeológie pre štátny podnik Vodohospodárska výstavba.

Neustále v pohybe, ale aj v zásobe

Podzemná voda - obnoviteľný zdroj a voda v zásobe je presný názov januárovej Vedy v Centre, v ktorej sa dozvieme, že podzemná voda je nielen v pohybe, ale je aj v zásobe. Jej primárnym zdrojom sú zrážky, ktoré naplnia studne, pramene, potoky a rieky. Veľké množstvo vody, často zahalené závojom záhady, však prúdi tiež v podzemí. Tým, že podzemné vody sú v pohybe, ich zásoby sa obnovujú a miňajú, alebo vyčerpávajú. Je preto aj dôležitým obnoviteľným zdrojom. Z pohľadu prírody a života človeka má doslova životodarné vlastnosti. Vzniká z povrchovej a zrážkovej vody, ktorá pomaly preniká cez pôdu, zbavuje sa pritom nečistôt a z pôdy zároveň získava prvky a soli podmieňujúce špecifické vlastnosti podzemnej vody.

Rozumne využívať a chrániť

Množstvo a vlastnosti podzemnej vody závisia od možností a procesov obnovovania zásob, od jej prúdenia v rôznom geologickom prostredí, ako aj od vplyvu a činnosti človeka. Obnoviteľné zdroje sa vyznačujú tým, že pokiaľ sa správne a efektívne nevyužívajú, úžitok, ktorý môžu prinášať, sa stráca. Človek využíva podzemné vody na rôzne účely, zároveň ovplyvňuje miesta ich vzniku, prúdenia i výstupu na povrch, a preto môže ich kvalitu a vlastnosti negatívne, no i pozitívne ovplyvňovať. Podzemnú vodu musíme ochraňovať najmä pred negatívnymi vplyvmi. Jedným z dôležitých aspektov jej ochrany je rozumné, správne a účelné využívanie zdrojov podzemnej vody. Vieme ju však dostatočne efektívne využívať? Ako a do akej miery sme schopní jej zdroje skutočne chrániť?

Unikátny Žitný ostrov

Slovensko má výnimočné zdroje podzemnej vody. Na jeho území vzniká, obnovuje sa a odteká ohromné množstvo zásob podzemných vôd, ktoré majú mimoriadne vysokú kvalitu vhodnú na rôzne použitie, najmä v podobe najkvalitnejšej pitnej vody. Náš Žitný ostrov predstavuje obrovskú prirodzenú zásobáreň podzemnej vody v strednej Európe a dokázal by zásobovať pitnou vodou viac ako 13,5 milióna obyvateľov. Slovensko má však aj veľké množstvo prírodných minerálnych a termálnych vôd. O mnohých vieme a poznáme ich, o niektorých však ešte nevieme.

Cena a význam vody

Cenu a význam vody si ľudstvo uvedomuje až vtedy, keď vyschnú studne, povedal Benjamin Franklin. Ak má voda, osobitne podzemná voda, znamenať pre ľudstvo a prírodu permanentný život na Zemi, výskum podzemnej vody by mal byť dôležitým a nevyhnutným základom jej ochrany i rozumného využívania jej zdrojov a obnovovaných zásob.

Profesor Mucha vo svojej prednáške postupne odkryje niektoré záhady podzemnej vody, najmä jej tvorbu, ochranu, znečisťovanie a využívanie. Na príkladoch preukáže dôležitosť komplexu podzemných vôd Žitného ostrova a objasní aj niektoré zvláštnosti minerálnych a termálnych vôd. Súčasne vysvetlí systém monitorovania podzemných vôd a rôzne ďalšie spôsoby získavania poznatkov o nich. V neformálnej a priateľskej atmosfére pri káve sa môžete do diskusie s profesorom Igorom Muchom zapojiť aj vy.

Vedecká kaviareň Veda v Centre sa koná o 17. 00 h v budove **Centra vedecko-technických informácií SR** na Lamačskej ceste 8/A, na Patrónke. Vstup na podujatie je pre verejnosť voľný.